

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

(назва кваліфікаційної роботи магістра)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студента (ки) Дериземлі Карини Віталіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи Ф.м-01/1

(шифр групи)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр.

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на

відповідне джерело

(підпис)

(ініціали та прізвище студента)

Керівник _____

(посада, науковий ступінь)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Суми 2021

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи магістра
на тему

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

(назва кваліфікаційної роботи магістра)

Дериземля Карина Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Ця робота присвячена розгляду таких актуальних питань, як механізм забезпечення фінансової безпеки банку та безпека банку під час пандемічної кризи.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідження і узагальнення теоретичних засад забезпечення фінансової безпеки банку, а також дослідження формування механізму забезпечення фінансової безпеки банків.

Об'єкт дослідження – процес забезпечення механізму фінансової безпеки банків.

Предмет дослідження – теоретичні і методичні положення, практичні ситуації функціонування банку під час впливу пандемічної кризи.

В першому розділі визначено основну мету фінансової безпеки банку, зовнішні і внутрішні загрози фінансовій безпеці банку; мета, структура, завдання і функції механізму забезпечення фінансової безпеки банку.

У другому розділі досліджено фінансову безпеку банку, проведено аналіз та оцінку нормативів банківської установи, вивели «формулу» забезпечення банками фінансової безпеки.

Ключові слова: ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА, МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ, ЕКОНОМІЧНІ НОРМАТИВИ, ПАНДЕМІЧНА КРИЗА, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, КАПІТАЛ БАНКУ.

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 31 сторінці, з яких список використаних джерел із найменувань. Робота містить 5 таблиць, 12 рисунків, а також 1 додаток.

Рік захисту роботи – 2021 рік.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1 Теоретичні засади забезпечення фінансової безпеки банку.....	8
1.1 Підходи до визначення поняття «фінансова безпека банку».....	8
1.2 Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банків.....	13
2 Діагностика фінансової безпеки АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».....	17
2.1 Загальна характеристика банківської установи АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».....	17
2.2 Аналіз та оцінка забезпечення АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК».....	20
2.3 Фінансова безпека банку в умовах пандемічної кризи.....	34
Висновки.....	39
Список використаних джерел.....	41
Додаток А Фінансова звітність АТ «Універсал банк».....	45

ВСТУП

Магістерська робота присвячена розробці підходів до визначення поняття «фінансова безпека банку» та насичена рекомендаціями щодо роботи банків під час пандемічної кризи, для забезпечення їх фінансової безпеки.

Актуальність теми. В час політичної нестабільності та поширення коронавірусної хвороби посилюється конкуренція в кожній сфері, яка приносить дохід. Серед комерційних банків також постала проблема конкурентоспроможності на ринку фінансових послуг. В дипломній роботі виявлено зовнішні і внутрішні загрози, які роблять банки вразливими, що впливає на їх фінансову безпеку, а отже і на фінансову безпеку держави. Фінансова безпека є індикатором результативності, ефективності управлінського та фінансового менеджменту, що забезпечують роботу банку. Механізм забезпечення фінансової безпеки банку є вкрай необхідним для стабільності розвитку, тому наше дослідження є актуальним не тільки в даний момент, а і протягом всього існування фінансової установи.

Теоретичні та практичні аспекти механізму забезпечення механізму фінансової безпеки банку вивчали і досліджували такі вітчизняні науковці: О. Барановський, Т. Болгар, М. Барилюк., В. Вовк, А. Винников, О. Горалько., Ю. Голобородько., І. Зубок, С. Дмитров, О. Криклій, О. Костюченко, Ю. Лавров, О. Литовченко, А. Лисяк, С. Побережний, О., Хитрін та ін.,

Мета роботи – дослідження і узагальнення теоретичних засад забезпечення фінансової безпеки банку, а також дослідження формування механізму забезпечення фінансової безпеки банків.

Для досягнення мети необхідно виконати наступні завдання:

- Скомпонувати підходи до визначення досліджуваного поняття і дати власну оцінку поняттю «фінансова безпека банку»;
- Виявити впливаючі фактори на фінансову безпеку банку, як внутрішні так і зовнішні;

- Прокоментувати формування механізму забезпечення фінансової безпеки банків;
- Здійснити діагностику фінансової безпеки АТ «Універсал банк»
- Провести аналіз і оцінку дотримання нормативів АТ «Універсал банк»
- Оцінити фінансову безпеку банку в умовах пандемічної кризи та надати рекомендації для удосконалення забезпечення фінансової безпеки банку, якщо це буде доцільно, в разі позитивної оцінки роботи АТ «Універсал банк» надати рекомендації іншим комерційним банкам України для забезпечення ефективної роботи під час пандемії.

Об'єкт дослідження – процес забезпечення механізму фінансової безпеки банків.

Предмет дослідження – теоретичні і методичні положення, практичні ситуації функціонування банку під час впливу пандемічної кризи.

Фактологічною базою є фінансова звітність АТ «Універсал банк», вітчизняні наукові роботи, в яких досліджено механізм забезпечення фінансової безпеки банку, телеграм-канали.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

1.1 Підходи до визначення поняття «фінансова безпека банку»

Не існує однозначного поняття «фінансова безпека банку», воно таке саме обширне, як і поняття «фінанси» в економічній категорії. Фінансова безпека банку розглядається під різними кутами окремими науковцями.

«Безпека» поняття абстрактне, що перебуває також і в повсякденному вживанні. З грецької мови «безпека» значить «володіти ситуацією» [21].

«Безпека банку» в науковій літературі розкривається як стан, при якому забезпечується виконання основних інтересів і мети банку; стан, при якому здійснюється захист від загроз і дестабілізуючих факторів; можливість адекватно і вчасно реагувати на негатив у зовнішньому і внутрішньому середовищі банку; якість, що дозволяє протистояти посяганню на власність і репутацію банку [23]. Безпека банку розкривається як систематичні заходи, що забезпечують інтереси, в першу чергу клієнтів банку, працівників, власників і керівництва банку від загроз в середині і ззовні [19]. Безпека банку це стан при якому банк захищений від внутрішніх і зовнішніх загроз [4].

В ході досліджень можемо виокремити такі види безпеки банків: економічна безпека банку, фінансова безпека банку, вважається, що «фінансова безпека» є більш вузьким поняттям, ніж «економічна безпека», безпека персоналу, правова безпека, безпека банківських операцій та інформаційна безпека.

На сьогодні не існує одностороннього підходу до визначення поняття «фінансова безпека банку». У великому економічному словнику дається поняття «Безпека банку – стан захищеності інтересів банку від недобросовісної конкуренції, протиправної діяльності кримінальних угруповань, здатність дати опору зовнішнім та внутрішнім загрозам, стабільно функціонувати відповідно до цілей статуту» [3].

Розглянемо запропоновані підходи до визначення поняття «фінансова безпека банку»

Таблиця 1.1 – Визначення сутності поняття «фінансова безпека банку»

Автор	Визначення
Барановський О.І. [7]	Сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану банку дії чи обставини попереджені чи зведені до такого рівня, за якого вони не здатні завдати шкоди порядку функціонування банку, збереженню й відтворенню його майна та інфраструктури й перешкоджати досягненню банком статутних цілей.
Болгар Т.М. [9]	Стан банківської установи, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, його здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку
Барилюк М.М. [8]	Стан найефективнішого використання корпоративних ресурсів банку, який відображається через найкращі значення фінансових показників прибутковості та рентабельності, якості управління та використання основних та оборотних коштів банку, структури його капіталу, норми дивідендних виплат за цінними паперами банку, а також курсової вартості його цінних паперів як синтетичного індикатора поточного фінансового стану банку і перспектив його технологічного та фінансового розвитку
Вовк В. Я. [10]	Стан банку, що характеризується здатністю протистояти можливим зовнішнім і внутрішнім загрозам банківської діяльності для забезпечення нормального функціонування та розвитку в умовах дестабілізуючого впливу навколишнього середовища та захищеності фінансових інтересів зацікавлених сторін (власників, клієнтів, працівників, керівництва, держави).
Горалько О.В. [12]	Сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану комерційного банку дії чи обставини, попереджені чи зведені до такого рівня, за якого вони не здатні завдати шкоди встановленому порядку функціонування банку, збереженню й відтворенню його майна та інфраструктури і перешкодити досягненням банком статутних цілей; стан захищеності фінансових інтересів комерційного банку, його фінансової стійкості, а також середовища, в якому він функціонує
Голобородько Ю.О. [11]	Стан банківської установи, який характеризується оптимальним рівнем залучення розміщення ресурсів при мінімізації загроз та негативних явищ і характеризує здатність банків до саморозвитку і підвищення ефективності та конкурентоздатності
Дмитров С. [16]	Це захист фінансових інтересів банку, його фінансової стійкості і середовища, в якому він функціонує

Продовження таблиці 1.1

Автор	Визначення
Криклій О. А. [20]	Фінансовий стан банку, який характеризується збалансованістю системи фінансових показників, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, що дозволяє своєчасно та в повному обсязі виконувати взяті на себе зобов'язання, а також забезпечує ефективний розвиток банку в поточному та наступних періодах.
Костюченко О.Є. [25]	Стан забезпечення конкурентоспроможності як окремого банку, так і банківської системи загалом на ринку банківських послуг і недопущення можливості отримання збитків або втрати частини прибутків унаслідок реалізації внутрішніх та зовнішніх загроз.
Лаврова Ю.В. [26]	Фінансовий стан, що характеризується збалансованістю та якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, а також місії й завдань достатніми обсягами ресурсів.
Литовченко О.Ю. [28]	Стан банківської установи, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, його здатністю досягати поставлених цілей і генерувати фінансові ресурси в достатньому обсязі для забезпечення поточної діяльності та стійкого розвитку
Лісняк А.Є. [27]	Динамічний фінансовий стан банку, що характеризується стабільною захищеністю його фінансових інтересів від ідентифікованих ендогенних і екзогенних загроз та здатністю забезпечувати реалізацію своїх фінансових інтересів, місії і завдань, а також власний розвиток достатніми обсягами фінансових ресурсів.
Побережний С.М. [34]	Важлива складова фінансової, а тому і національної безпеки, це такий стан банківської установи, який характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, її здатністю досягати поставлених цілей і генерувати достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення стійкого розвитку
Хитрін О. І. [41]	Динамічний стан, за якого банк юридично і технічно здатний виконувати і реально виконує властиві йому функції; забезпечує стійкий захист життєво важливих соціально-економічних інтересів громадян, господарських суб'єктів, суспільства та держави від негативного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз; володіє потенціалом як для кількісного, так і для якісного зростання і має у своєму розпорядженні механізми для реалізації даного потенціалу.

Ми зібрали найбільш застосовувані і підходящі визначення до поняття «фінансова безпека банку» вітчизняних економістів. Високо оцінюючи їх вклад у вирішенні теоретичних аспектів визначення фінансової безпеки банків, ми узагальнили та запропонували власний підхід до визначення

поняття. Фінансова безпека банків – це стан банку, при якому характерно не бути вразливим до можливих зовнішніх і внутрішніх загроз банківської діяльності, шляхом використання комплексу управлінських, організаційних, правових заходів для покриття здорового функціонування банку в умовах несприятливого впливу навколишньої середовища для захисту інтересу зацікавлених сторін.

Основна мета фінансової безпеки банку це організація конкурентоспроможності банківської системи і окремих банків на ринку банківських послуг, для того, щоб не допустити втрати частини прибутку внаслідок реалізації зовнішніх і внутрішніх загроз.

З вищезазначеної таблиці бачимо, що дехто асоціює фінансову безпеку з стійкістю і стабільністю, деякі науковці – із ефективністю економічної (фінансової) діяльності, ступенем захищеності інтересів суспільства і держави, рівнем достатності власного капіталу, рівнем гнучкості до внутрішніх і зовнішніх ризиків.

З точки зору С.М. Побережного та Т.М. Болгар основними характеристиками аналізованого визначення є забезпечення стійкості фінансового стану банку, забезпечення ефективної діяльності банку, можливість прорахування вразливих місць в діяльності банку на ранніх етапах, сприяння запобіжних заходів проти банкрутства і кризових становищ.

Науковець В.Я. Вовк визначив, що основною метою фінансової безпеки банку є сприяння конкурентоспроможності банків на ринку банківських послуг для недопущення отримання збитків. Це означає, що фінансова безпека банку зі сторони конкурентоспроможності ґрунтується на незалежності та ефективності використання фінансів банку. Його прибутковості відповідно до розроблених стратегій за умови нейтралізації загроз. Конкурентний підхід забезпечує ефективне залучення фінансових ресурсів банку, що впливає на прибутковість. Але, розгляд безпеки банку лише через конкурентність переваг, без урахування інших факторів, не

дозволить всесторонньо оцінити фінансову безпеку, так як виступає єдиним критерієм із всього розмаїття критеріїв даного поняття.

З позиції О.А. Криклій, фінансова безпека банку – це фінансовий стан, в якому збалансовано: систему фінансових показників та стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, і це забезпечує ефективний розвиток банку.

Аналіз економічної літератури дозволяє визначити зовнішні і внутрішні загрози фінансовій безпеці банку. Наведемо дослідження в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Зовнішні та внутрішні загрози фінансовій безпеці банку

Внутрішні загрози	Зовнішні загрози
<ul style="list-style-type: none"> - Недосконалість організації системи фінансового менеджменту в банку; - Неєфективність проведення основних банківських операцій; - Недотримання банком показників ліквідності; - Зловживання та некомпетентність службовців банку; - Слабкість маркетингової політика банку; - Неєфективна система фінансового моніторингу банку; - Наявність каналів витоку інформації з банку; - Низький рівень капіталізації банків; - Низький рівень залучення іноземної валюти і готівки у національній валюті, що знаходиться у населення; 	<ul style="list-style-type: none"> - Неприятливі макроекономічні умови, глобальні банківські кризи; - Відсутність стабільної податкової, кредитної політики; - Низький рівень довіри до банків; - Конкуренція у банківському середовищі; - Недостатня фінансова стійкість банківського сектору; - Недосконалість банківського нагляду та регулювання; - Значні коливання курсу національної валюти; - Відкритість міжбанківського ринку; - Політична і геополітична нестабільність; - Високий рівень проблемності активів; - Участь банківської системи у тіншовій діяльності та її криміналізація; - Недостатній контроль за діяльністю комерційних банків з боку НБУ.

Розуміння суті досліджуваного поняття дозволяє дослідити вимоги до захисту, розвитку та збереження національного банківського сектору в ситуації, коли у світі відбуваються системні, глибокі економічні перетворення.

Осягнення наявних загроз (зовнішніх і внутрішніх) дасть можливість сформувати стабільну систему забезпечення безпеки банку. Також важливий безперервний розвиток фінансової безпеки, і не менш важливим є і адаптація до змін в середовищі, для того щоб підвищити конкурентоспроможність.

Конкурентоспроможність є запорукою стабільності роботи банківського сектору, що призведе до зростання національної економіки.

1.2 Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банку

Мета механізму забезпечення фінансової безпеки банку полягає в ефективному використанні всіх заходів для попередження можливих ризиків та загроз.

Під досліджуваним механізмом слід розуміти комплекс фінансових методів, важелів, інструментів впливу суб'єкта управління на об'єкт управління, з врахуванням можливих зовнішніх і внутрішніх загроз, для ефективного функціонування установи для виконання визначених цілей.

Ідея досліджуваного механізму повинна включати ціль, принципи і завдання. Ціль механізму фінансової безпеки полягає в гарантуванні фінансової безпеки для забезпечення надійності.

Для перебування у фінансовій безпеці банківським установам необхідно вирішувати систему завдань, що дозволять підтримувати належний рівень фінансової безпеки. До таких завдань відносять: підтримка фінансової стійкості банку, формування технологічної незалежності, формування власного програмного забезпечення, покращення управлінського апарату, покращення функціонування менеджменту (наприклад застосування звукозаписуючих пристроїв, якщо це рентабельно і не понесе недоречних витрат), юридична захищеність банку у всіх напрямках діяльності банку, забезпечення інформаційної захищеності, забезпечення банківських працівників умовами для безпечної праці, ефективне використання всіх ресурсів банку[39].

Функції механізму фінансової безпеки (далі – МФБ) залежать від специфічності діяльності банківської установи. До функцій МФБ входять специфічні (захисна, адаптаційна, стабілізаційна) і базові функції.

Складовими забезпечення МФБ є об'єкти та суб'єкти управління.

До об'єктів відносять не лише фінансові ресурси, але і також сфери обслуговування, які охоплює банк. До суб'єктів управління МФБ відносяться керівники, служба безпеки, яка здійснює контроль щодо незаконного відмивання грошей, та фінансування тероризму, провадять контроль за безпечним зберіганням грошей, інформації, документів, цінних паперів.

Банки провадять свою діяльність під час мінливого ринкового середовища, тому найважливішим завданням при розробці МФБ є виявлення загроз з метою зниження впливу нищівних чинників внутрішнього та зовнішнього середовищ впливу.

Враховуючи це, процес формування забезпечення МФБ є складним і має враховувати вплив загроз на всіх рівнях, що визначають загальну ефективність діяльності банківської установи. Однак, щоб мінімізувати вплив загроз на бізнес банку, недостатньо тільки знати їх. Загрози можливо визначити, але не нейтралізувати, тому в результаті будемо мати втрати. У рамках ситуаційного аналізу досліджуються та оцінюються загрози внутрішньому середовищу банку в такому ж обсязі, як і загрози зовнішньому середовищу банку, а також розглядаються заходи для їх мінімізації або нейтралізації.

Визначаючи ступінь загроз фінансовій безпеці банку, слід мати на увазі, що найбільші загрози виникають тоді, коли негативні зміни в зовнішньому середовищі банку пов'язані зі слабкими сторонами механізму фінансової безпеки банку, т.е. є кумулятивним ефектом. Найбільші потенційні шанси на забезпечення банку належного рівня фінансової безпеки виникають за наявності та сукупної дії позитивних факторів зовнішнього середовища та сильних сторін самого механізму безпеки [42].

Можемо визначити основні загрози впливу зовнішнього середовища на діяльність банківських установ: глобальні або локальні фінансові кризи, недовіра з боку фізичних та юридичних осіб до банків, зниження попиту на банківські та кредитні послуги, обсяг рефінансування та облікова ставка, брак інвестиційних коштів.

Рис 1.1 – Кроки забезпечення МФБ на основі врахування впливу внутрішніх та зовнішніх загроз [24].

Визначено основні загрози, що впливають на банківську безпеку України, а саме нераціональне використання потенціалу банку, низька

рентабельність інвестицій, помилки стратегічного планування та прогнозування. На основі проведеного дослідження сформуємо кроки в забезпеченні МФБ на основі визначених загроз на рис 1.1 [18].

Загалом структуру механізму безпеки в банку можна представити у вигляді ряду кроків, які в разі разом утворюють цілісну систему функціональних зв'язків між об'єктами, підрозділами та іншими складовими у процесі забезпечення безпеки з урахуванням загроз і можуть бути використані для досягнення ефективною та стабільною роботи банку. Визначені кроки можуть бути використані банком для оцінки розхитуючих факторів, що впливають на стан безпеки, з метою щоб залишитися на безпечному рівні. Запровадження на основі такої системи МФБ окремого банку в кінці кінців призведе до забезпечення економічного розвитку і стабільності, що захистить банк від багатьох негативних впливів внутрішнього і зовнішнього середовища. З метою забезпечення фінансової безпеки банку велику увагу слід приділяти підготовці та навчанню персоналу усіх відділів. Під час навчання необхідно зосередитися на основних моментах, щоб врахувати загрози та ризики відділу, проводячи семінари з відповідними спеціалістами, та висвітлити негативні наслідки для банку в цілому та окремого працівника зокрема. При розробці МФБ необхідно враховувати декілька негативних сценаріїв розвитку подій, та не допускати неоднозначної інтерпретації аналітичних викладок.

Таким чином, МФБ банку – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозалежних складових організації та здійснення управління фінансовою безпекою банку, вбудованих у систему фінансової безпеки банку, з метою досягнення найвищих фінансових результатів банку забезпечення та мінімізації вплив внутрішніх і зовнішніх загроз, як короткострокових, так і довгострокових

Таким чином, важливо, щоб кожен комерційний банк вживав скоординованих і відповідних дій для підтримки належного рівня фінансової безпеки, оскільки фінансова безпека є важливим інструментом для досягнення його цілей.

РОЗДІЛ 2 ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

2.1 Загальна характеристика банківської установи АТ «Універсал банк»

АТ «Універсал банк» – універсальна кредитно-фінансова установа, заснована у 1994 році в місті Тернопіль. Банк є правонаступником усіх прав та обов'язків банку «Оазис». «Вікторія», «Євроцентр» та «Банк Універсальний» [37].

Активний розвиток АТ «Універсал банк» почався у 2006 році. Активи банку станом на 01.02.2006 року склали 602 млн. грн.

У листопаді 2006 році Євробанк EFG придбав 99,34% акцій. Грецький Eurobank EFG вивів банк на всеукраїнський масштаб. Сам Євробанк EFG провадить діяльність на території 10 країн: Україна, Англія, Греція, Люксембург, Кіпр, Польща, Греція, Болгарія, Румунія, Туреччина, Сербія [1].

На початку 2007 року відбувся зріст активів, було отримано прибуток в розмірі 8,45 млн. грн.

У 2008 році ВАТ «Банк Універсальний» виконав перейменування і став ВАТ «Універсал банк» [32].

У серпні 2014 року з'явилась інформація про продаж ВАТ «Універсал банку» українському комерційному банку «Дельта банк». Проте угода не була укладена [15].

У 2016 році банк придбав український олігарх і політичний діяч Сергій Тігіпко, в його планах було приєднання «Універсал банку» до «Таскомбанку»[13].

27.12.2016 року група «ТАС» придбала «Універсал банк» [14].

Менше чим через рік у співпраці із колишнім Топ-менеджментом «Приват банку» відкрили віртуальний банк Monobank. В даний момент реалізовується проєкт Monobank – це окремий пакет послуг, орієнтований на просунутих-цифрових клієнтів. Послуги надаються виключно через смартфон

і саму карту, без відвідувань відділень, адже їх не існує [6]. АТ «Універсал банк» пропонує фізичним особам сучасні продукти та послуги: картка IRON, картка monobank platinum, чорна картка з кредитним лімітом, біла картка, продукт «Розстрочка», «Покупка частинами», онлайн депозити в національній і іноземній валюті, Дитяча картка, рахунок фізичної особи-підприємця monobank, сервіс накопичення «банка» [35].

Ще через рік 22 листопада 2018 року банку отримує статус «Спеціалізованого ощадного банку», адже 50% пасивів банку це вклади фізичних осіб.

На 1 липня 2019 року НБУ визнав АТ «Універсал банк» системно важливим банком [30].

АТ «Універсал банк» є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2.09.1999 року. Свідотство №024 від 8.09.2009 року.

У вересні 2019 року закрито 12 відділень банку. Станом на кінець березня 2020 року у банку нараховується 14 відділень.

Протягом 2020 року середньооблікова чисельність штатних працівників банку склала 1487 штатних працівників.

Статутний капітал складає 4 202 671 970 гривень, розподілених на прості іменні акції номінальною вартістю 10 гривень кожна.

Завдання банку – постійно покращувати банківські відносини з нашими клієнтами на всіх рівнях співпраці з ними [33].

Цінності:

- Доступність для клієнтів;
- Прозорість на всіх видах діяльності;
- Довіра та повага до людей;
- Командна робота;
- Ефективність;
- Якість;
- Соціальна відповідальність.

За результатами 2 кв. 2017 року Universal Bank увійшов до ТОП-20 рейтингу стійкості банків, складеного фінансовим порталом «Мінфін» [36].

Табл. 2.1 – Проведемо аналіз основних показників діяльності АТ «Універсал банк» за період 2017-2019 р.р.

Активи	2017		2018		2019		Приріст (зменшення) %
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	
Грошові кошти та їх еквіваленти	940098	15,42	1335851	15,94	2167422	12,18	+100,00
Кредити та заборгованість клієнтів	3729265	61,15	4685260	55,92	9743128	54,75	+100,00
Інвестиції в ц.п.	809570	13,28	952029	11,36	3598494	20,22	+100,00
Інвестиційна нерухомість	87176	1,43	80888	0,97	22469	0,13	-74,23
Дебіторська заборгованість щодо ППП	4109	0,07	4060	0,05	4060	0,02	-1,19
Відстрочений податковий актив	12260	0,20	12522	0,15	13172	0,07	7,44
Основні засоби та нематеріальні активи	124973	2,05	99052	1,18	165707	0,93	32,59
Інші активи	370196	6,07	1208011	14,42	2001927	11,25	+100,00
Необоротні активи	20688	0,34	451	0,01	79976	0,45	+100,00
Усього активів	6098335	+100,00	8378124	+100,00	17796355	100,00	+100,00

На початок 2020 року усього активи банку становили 17 796 335 тис. грн., що на двісті відсотків більше проти 2017 року, це означає, що загальна динаміка була позитивною протягом всього аналізованого періоду. Позитивні зміни відбулись завдяки збільшенню видачі кредитів.

Ресурсна база банку сформована завдяки клієнтським коштам, динаміка яких протягом 2017 до початку 2020 року була позитивною. Збільшення клієнтського портфелю у 2018-2019 роках відбулось завдяки реалізації проєкту Monobank|Universal Bank.

Діяльність банку оцінюється позитивно, про що свідчить динамічний розвиток банку, широкий вибір банківський продуктів і послуг що призводить

до залучення населення до користування продуктами банку, що приносить прибутки фінансовій установі.

2.2 Аналіз та оцінка забезпечення фінансової безпеки АТ «Універсал банк».

Національний банк України здійснює нагляд та регулювання комерційних банків для сприяння безпеки та фінансової стабільності в цілому банківській системі України. Діяльність АТ «Універсал банк» здійснюється під постійним наглядом Національного банку України, крім того АТ «Універсал банк» є системно важливим банком. НБУ затверджує законодавчо-нормативні акти, що контролюють функціонування банків. Для аналізу ефективності функціонування банків використовується система економічних нормативів. Дана діяльність Національного банку надає впевненість клієнтам, кредиторам, вкладникам в тому, що банки стабільно функціонують та виконують свої зобов'язання.

Відповідно до Закону України «Про Національний банк України» та Закону України «Про банки і банківську діяльність» [22] Національний банк задля захисту інтересів вкладників банку та забезпечення фінансової безпеки АТ «Універсал банк» зобов'язує його виконувати економічні нормативи, що затверджені в Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Методика розрахунку економічних нормативів та їх граничні (нормативні) значення вказані в «Інструкції про порядок регулювання діяльності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №368 від 20.08.2001 р. Ці економічні нормативи також є обов'язковими для виконання усіма банківськими установами України. Економічні нормативи діяльності банків – показники, що встановлені НБУ з метою регулювання банківської діяльності для здійснення моніторингу діяльності банківської системи та окремих банків [17].

В таблиці 2.2 ми виокремили економічні нормативи, що будуть характеризувати стабільність і фінансову стійкість АТ «Універсал банк». В результаті проведених розрахунків ми отримали значення, які відповідають, або не відповідають нормативним.

Таблиця 2.2 – Розрахунок економічних нормативів АТ «Універсал банк» у 2018 - 01.08.2021 роках.

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	01.08. 2021 рік	Приріст (зменшення)	
					2019 р. / 2018 р.	2020 р. / 2019 р.
Регулятивний капітал (Н1), млн грн	753 386	1 723421	2 838740	5 030811	970035	1115319
Норматив достатності регулятивного капіталу (Н2)	13,07%	14,91%	15,22%	16,44%	1,84%	0,31%
Норматив достатності основного капіталу (Н3)	Введено 01.01.19	9,61%	10,42%	8,31%	-	0,81%
Норматив миттєвої ліквідності (Н4)	95,90%	Не розраховується з 02.09.19			-	-
Норматив поточної ліквідності (Н5)	121,37%				-	-
Норматив короткострокової ліквідності (Н6)	91,25%	100,71%	105,26%	109,51%	9,46%	4,55%
Норматив максимального розміру кредитного ризик на 1 контрагента (Н7)	14,86%	12,30%	11,52%	14,38%	-2,56%	-0,78%
Норматив великих кредитних ризиків (Н8)	62,18%	23,50%	33,61%	26,48%	-38,68%	10,11%
Норматив максимального розміру кредитного ризик за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)	11,69%	5,85%	13,81%	7,22%	-5,83%	7,96%
Норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції (Л13-1)	0,6558%	0,2511%	1,8042%	0,9470%	- 0,4047%	1,5531%
Норматив ризику загальної короткої відкритої валютної позиції (Л13-2)	1,5359%	3,2769%	0,0754%	0,2040%	1,741%	- 3,2015%

Також завдяки аналізу можемо врахувати всі ризики і загрози, на які може наражатися банк під час фінансово-господарської діяльності, і справедливо оцінити фінансове становище АТ «Універсал банк».

Проведемо аналіз отриманих показників економічних нормативів АТ «Універсал банк». Для наочності на рисунку 2.1 побудуємо динаміку нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу банку (Н1).

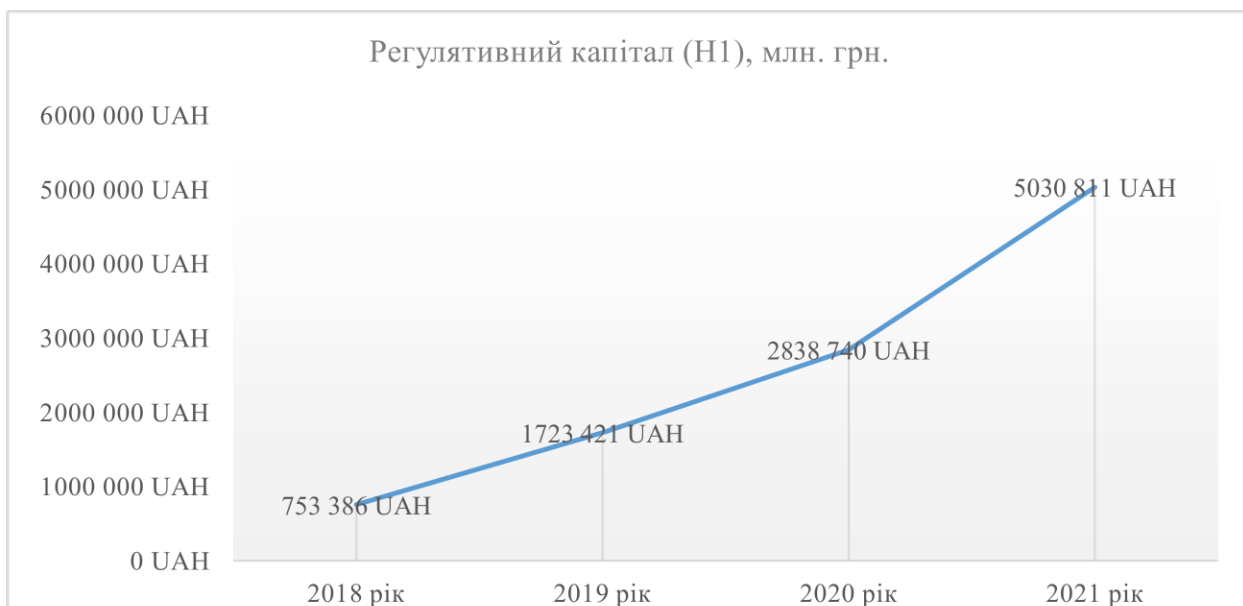

Рис. 2.1 – Динаміка нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1) за 2018 – 01.08.2021 роки.

Регулятивний капітал банку розраховується за такою формулою [29]:

$$PK = OK + DK - B, \quad (2.1)$$

де РК – регулятивний капітал банку;

ОК – основний (капітал 1-го рівня);

ДК – додатковий капітал (капітал 2-го рівня);

В – відвернення.

Норматив регулятивного капіталу (Н1) АТ «Універсал банк» на кінець 2018 року становив 753 386 грн, нагадаємо, що граничне значення, встановлене Національним банком України для даного нормативу на рівні 200

млн. грн. На кінець наступного року норматив регулятивного капіталу банку (Н1) становив 1 723 421 грн, що на 970 035 грн більше в порівнянні з минулим 2018 роком. У 2020 році норматив (Н1) становить вже 2 838 740 грн, що в порівнянні з 2019 роком збільшився на 1 115 319 грн. Пік зросту нормативу регулятивного капіталу банк установив у 2021 році станом на 01.08 показник становив 5 030 841 грн. Робимо висновок, після проведеної оцінки стійкості банку, що протягом останніх двох років (2020-01.08.2021 р.р.) регулятивний капітал АТ «Універсал банк» залишається в межах вимог «інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні».

Наступним проаналізуємо норматив достатності регулятивного капіталу (Н2). Для наочності побудуємо графік динаміки аналізованого нормативу Н2 протягом 2018 – 01.08.2021 р.р.

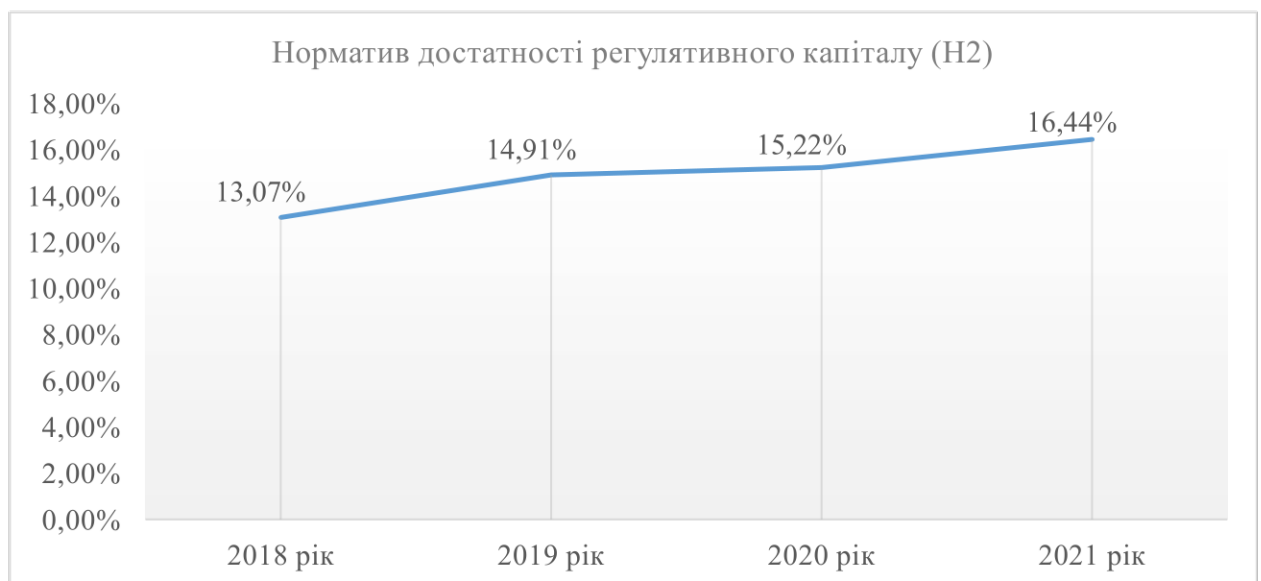

Рис. 2.2 – Динаміка нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) за 2018 – 01.08.2021 роки.

Норматив адекватності регулятивного капіталу розраховується за наведеною формулою:

$$H2 = \frac{PK}{A_p + C_{вп} - НКР} \times 100\%,$$

(2.2)

де РК – регулятивний капітал банку;

Ар – активи, зменшені на суму створених відповідних резервів за активними операціями, на суму забезпечення у вигляді безумовного зобов'язання або грошового покриття;

Свп – сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами.

Станом на 2018 рік норматив достатності регулятивного капіталу (Н2) АТ «Універсал банк» досяг значення 13,07%. На наступний 2019 рік аналізований норматив збільшився на 1,84% і досяг відмітки 14,91%. До 2020 року норматив достатності регулятивного капіталу зростає до 15,22%, що на 0,31% більше минулого року. І на 01.08.2021 року досягає свого максимального значення за весь аналізований період і становить 16,44%.

Норматив достатності (адекватності) капіталу кожного аналізованого року становить більше нормативних 10%, це означає, що АТ «Універсал банк» здатний своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за зобов'язання, що виходять із кредитних, торгівельних або інших операцій грошового характеру.

Наступним візьмемо до аналізу норматив достатності основного капіталу (Н3), що був введений з 01.01.2019 року. Для наочності продемонструємо графік за останні періоди.

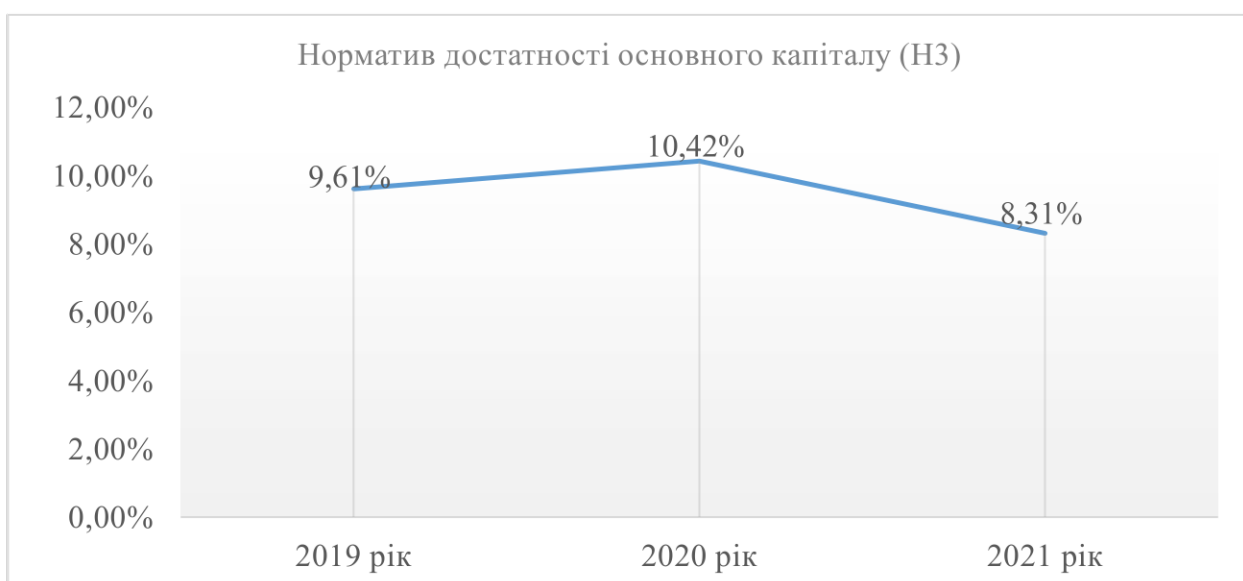

Рис. 2.3 – Динаміка нормативу достатності основного капіталу (Н3) за 2019-01.08.2021 р.р.

Норматив достатності основного капіталу розраховується за наведеною формулою:

$$H3 = \frac{OK}{(Ar + Cвп - НКР)} \times 100\%, \quad (2.3)$$

де ОК – основний капітал;

Ar – активи, зменшені на суму створених відповідних резервів за активними операціями, на суму забезпечення у вигляді безумовного зобов'язання або грошового покриття;

Cвп – сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами.

У 2018 році показник не був розрахований. На початку 2020 року норматив становив 10,42%. Однак, швидкий темп споживчого кредитування Монобанк у першому півріччі 2021 р., (з 1 липня такі кредити ураховуються при розрахунку H3 із коефіцієнтом 1,25), вплинуло на ліквідність банку, так значення нормативу адекватності основного капіталу (H3) знизилось до 8,16% при мінімальному показнику 7%. В кожному аналізованому періоді норматив достатності основного капіталу (H3) відповідає вимогам інструкції №368 від 28.08.2001 року.

Проаналізуємо норматив миттєвої ліквідності (H4). Цей норматив розраховується за формулою:

$$H4 = \frac{(Kк + Kкр)}{ЗБпр} \times 100\%, \quad (2.4)$$

де Kк – сума коштів у касі;

Kкр – кошти на кореспондентських рахунках;

ЗБпр – зобов'язання банку, що обліковуються за поточними рахунками.

У 2018 році показник становив 95,90%. Нагадаємо, що даний показник повинен становити не менше 20%. Як бачимо, показник в декілька разів перевищує норматив, це вказує на високий рівень покриття короткострокових пасивів оборотними активами. В наступних роках розрахунку Н4 немає, так як з 02.09.2019 року даний норматив не розраховується.

Наступний на черзі норматив поточної ліквідності (Н5). Н5 розраховується таким чином:

$$H5 = \frac{(A_{пл} + A_{вл})}{ЗБ_{св}} \times 100\%, \quad (2.4)$$

де $A_{пл}$ – активи первинної ліквідності;

$A_{вл}$ – активи вторинної ліквідності;

$ЗБ_{св}$ – зобов'язання банку з відповідними строками виконання.

Нормативне значення для цього показника повинно становити не менше ніж 40%. У 2018 році показник Н5 для АТ «Універсал банк» знаходиться у нормі і становить 121,37%. Так як і Н4 з 02.09.2019 норматив поточної ліквідності згідно з інструкціями НБУ припинили розраховувати. Тому розрахунки за 2019-2021 відстуні.

Пропонуємо розрахувати і проаналізувати на рисунку 2.4 норматив короткострокової ліквідності (Н6).

Рис. 2.4 – Динаміка нормативу короткострокової ліквідності (Н6) за 2018 – 01.08.2021 р.р.

Отже, формула для розрахунку (Н6) буде така:

$$H6 = \frac{Al}{31} \times 100\%, \quad (2.5)$$

де Ал – ліквідні активи з кінцевим строком погашення до одного року;
31 – зобов'язання банку з кінцевим строком погашення до одного року.

Норматив короткострокової ліквідності повинен становити не менше 60% згідно з Інструкцією НБУ. Протягом аналізованого періоду бачимо постійне зростання даного нормативу. У 2018 році показник прирівнюється до значення 91,25% і в 2019 році зростає на 9,46% і становить 100,71%. До наступного року показник збільшується на 4,55% і в результаті маємо показник 105,26%. Проведений аналіз показує, що АТ «Універсал банк» здатний виконувати взяті ним короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів. Робимо висновок про ефективне управління активами банку.

Відмітимо показник нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7).

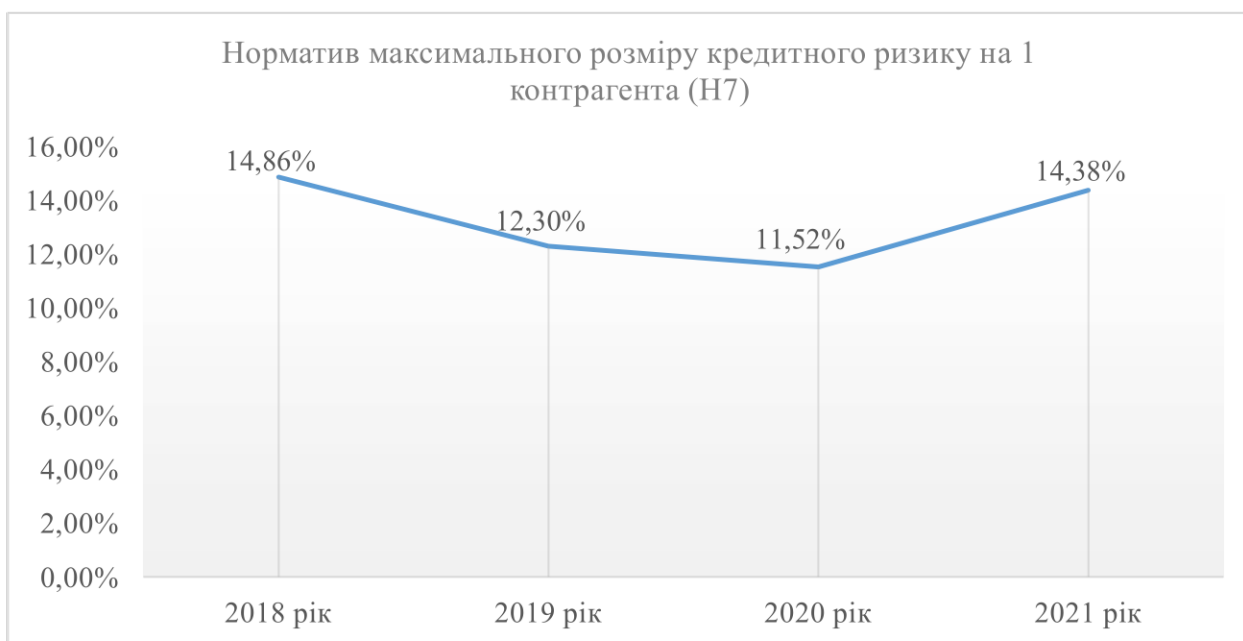

Рис. 2.5 – Динаміка нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) за 2018 – 01.08.2021 р.р.

Розрахунок даного нормативу проводиться за формулою:

$$H7 = \frac{Зс}{РК} \times 100\%, \quad (2.6)$$

де $Зс$ – сукупна заборгованість за строковими та простроченими кредитами, депозитами, факторингом, урахованими векселями, фінансовим лізингом, цінними паперами, іншими активними банківськими операціями та фін. зобов'язання банку щодо одного контрагента;

$РК$ – регулятивний капітал банку.

Норматив згідно з інструкцією НБУ становить не більше ніж 25%. Протягом аналізованого періоду норматив $H7$ знаходився в межах норми і знижувався з 14,86% у 2018 році до 12,30% у 2019 році. У 2020 році показник $H7$ знизився ще на 0,78% і становив 11,52%. В серпні 2021 року показник знову збільшувався, але знаходився в межах норми (14,38%). Це свідчить про обмеження кредитного ризику, що виникає в результаті невиконання деяких контрагентів своїх зобов'язань.

Проаналізуємо норматив великих кредитних ризиків ($H8$) для АТ «Універсал банк».

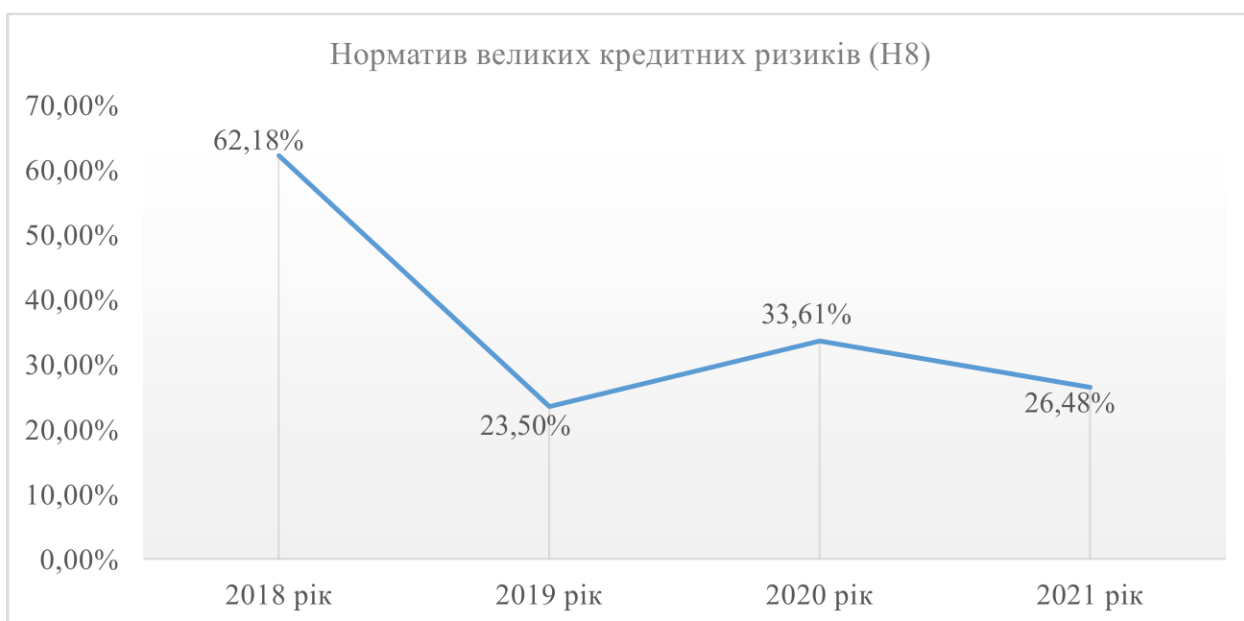

Рис. 2.6 – Динаміка нормативу великих кредитних ризиків за 2018-2021 р.р.

Розраховується норматив великих кредитних ризиків за формулою:

$$H8 = \frac{Зв}{РК} \times 100\%, \quad (2.7)$$

де Зв – сукупна заборгованість за строковими та простроченими депозитами, факторингом, кредитами, фінансовим лізингом, цінними паперами, урахованими векселями, дебіторською заборгованістю, іншими активними банківськими операціями та фінансові зобов'язання банку за всіма великими кредитними ризиками, наданими банком щодо всіх контрагентів усіх пов'язаних з банком осіб;

РК – регулятивний капітал банку.

На графіку спостерігаємо тенденцію до зниження нормативу великих кредитних ризиків. За інструкцією Н8 повинен становити не більше 8-кратного розміру Н1. Напротивагу до 2018 року норматив знизився на 38,68% і у 2019 становив 23,50%. До наступного 2020 року показник зріс на 10,11% і становив 33,61% але все ще знаходиться в межах норми. Це свідчить про обмеження концентрації кредитного ризику за окремим контрагентом.

Далі розглянемо динаміку нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями пов'язаними з банком особами.

Норматив розраховується наступним чином:

$$H9 = \frac{Зін}{РК} \times 100\%, \quad (2.8)$$

де Зін – сукупна заборгованість за простроченими та строковими депозитами, факторингом, кредитами, фінансовим лізингом, іншими паперами, урахованими векселями, іншими активними банківськими операціями, та фінансові зобов'язання банку щодо пов'язаних з банком осіб;

РК – регулятивний капітал банку.

Н9 має становити не більше 25%. АТ «Універсал банк» протягом аналізованого періоду дотримується нормативу максимального розміру кредитного ризику з пов'язаними особами банку. Робимо висновок про зниження АТ «Універсал банк» ризиків від операцій з інсайдерами, отже зменшується їх вплив на діяльність банку. У 2019 році норматив знизився в порівнянні з 2018 роком на 5,83% і становив 5,85%, що свідчить про зниження кредитного ризику. У 2020 показник збільшується на 7,96% і становить 13,81%. І в серпні 2021 році маємо знову зниження до 7,22%.

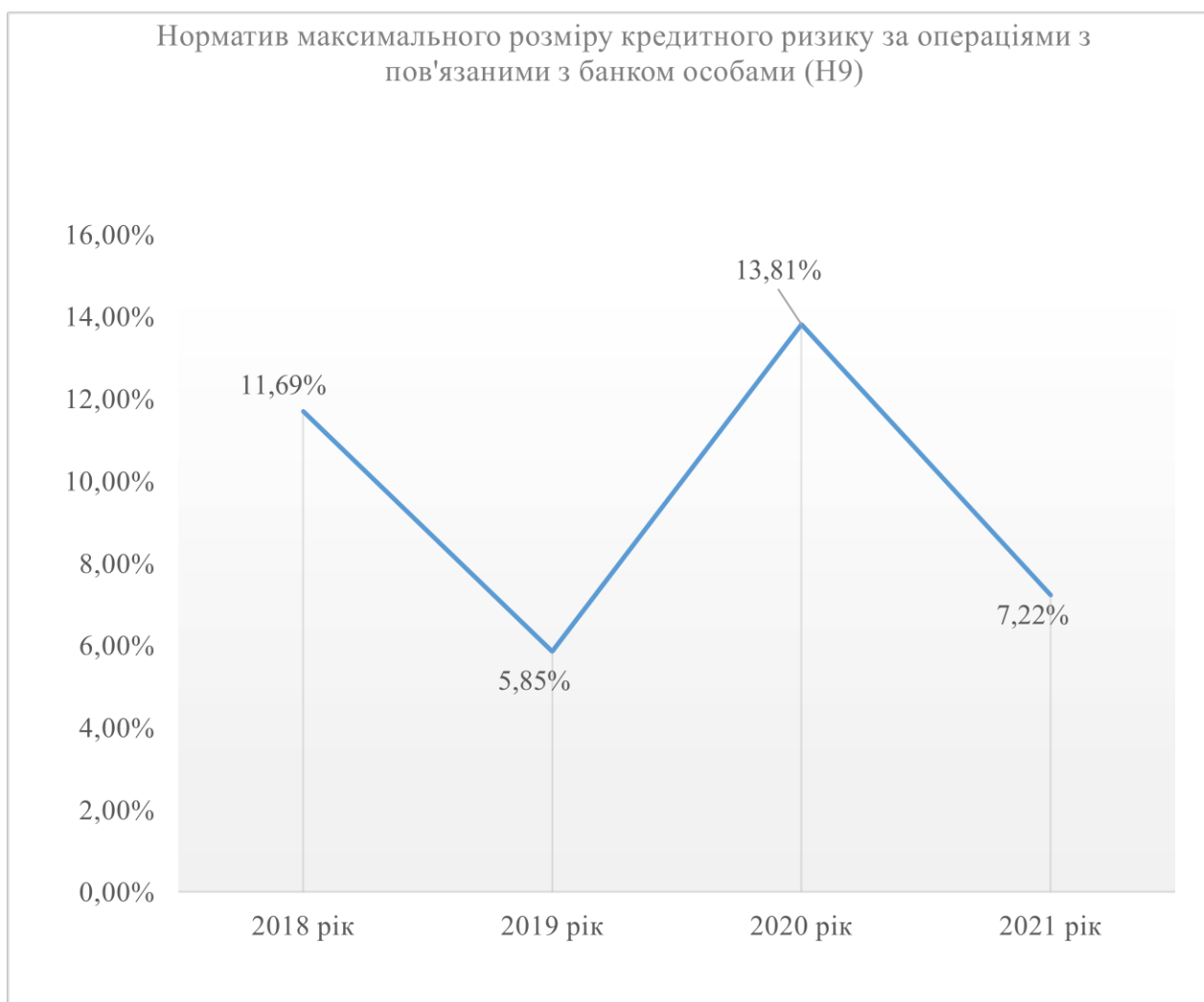

Рис. 2.7 – Динаміка нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами за 2018-2021 р.р.

Нормативи Н11 та Н12 протягом всього аналізованого ряду були на рівні 0%. Тоді як нормативне значення за інструкцією НБУ для Н11 – не вище 15%, і не вище 60% для Н12 відповідно.

Перейдемо до нормативу ризику загальної довгої та короткої відкритої валютної позиції (Л13-1, Л13-2).

Розрахунок проводиться за такою формулою:

$$Л13 (Л13 - 1, Л13 - 2) = \frac{ВПБ}{РК} \times 100\%,$$

(2.9)

де ВПБ – відповідна загальна (довга/коротка) відкрита валютна позиція банку за балансовими та позабалансовими вимогами і зобов'язаннями банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами в гривневому еквіваленті;

РК – регулярний капітал банку.

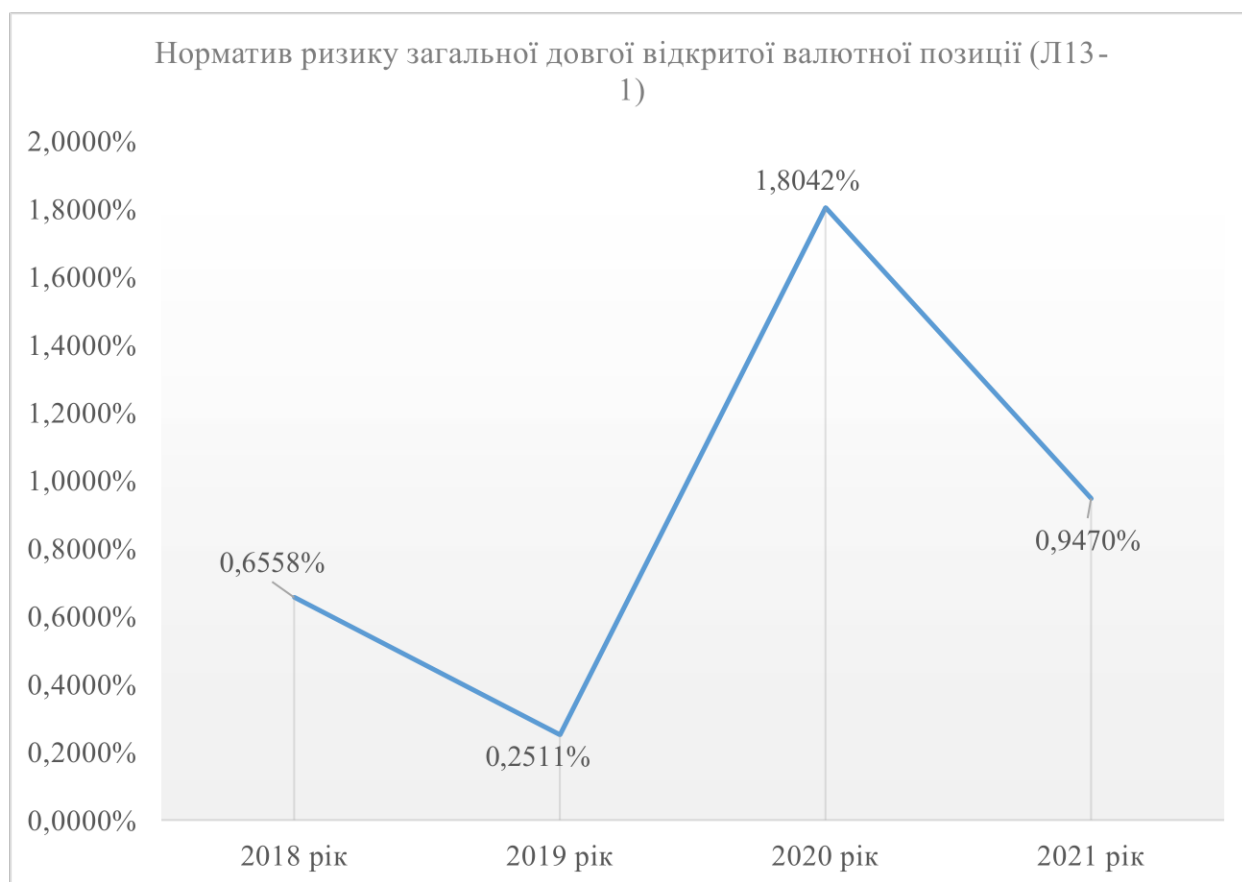

Рис 2.8 – Динаміка нормативу ризику загальної довгої відкритої валютної позиції (Л13-1) протягом 2018-2021 р.р.

Спостерігаємо коливання даного показника (Л13-1), але протягом всього аналізованого періоду, згідно інструкцій він знаходиться в нормі. Найвищим показник був у 2020 році і становив 1,8042%, найнижчим виявився у 2019 році і знаходився на позначці 0,2511%.

Показник Л13-2 мав найвище значення у 2019 році (3,2769%), у 2020 році показник знизився на 3,2015% і мав найнижче значення 0,0754%, але весь час норматив знаходився у межах рекомендації Національного банку.

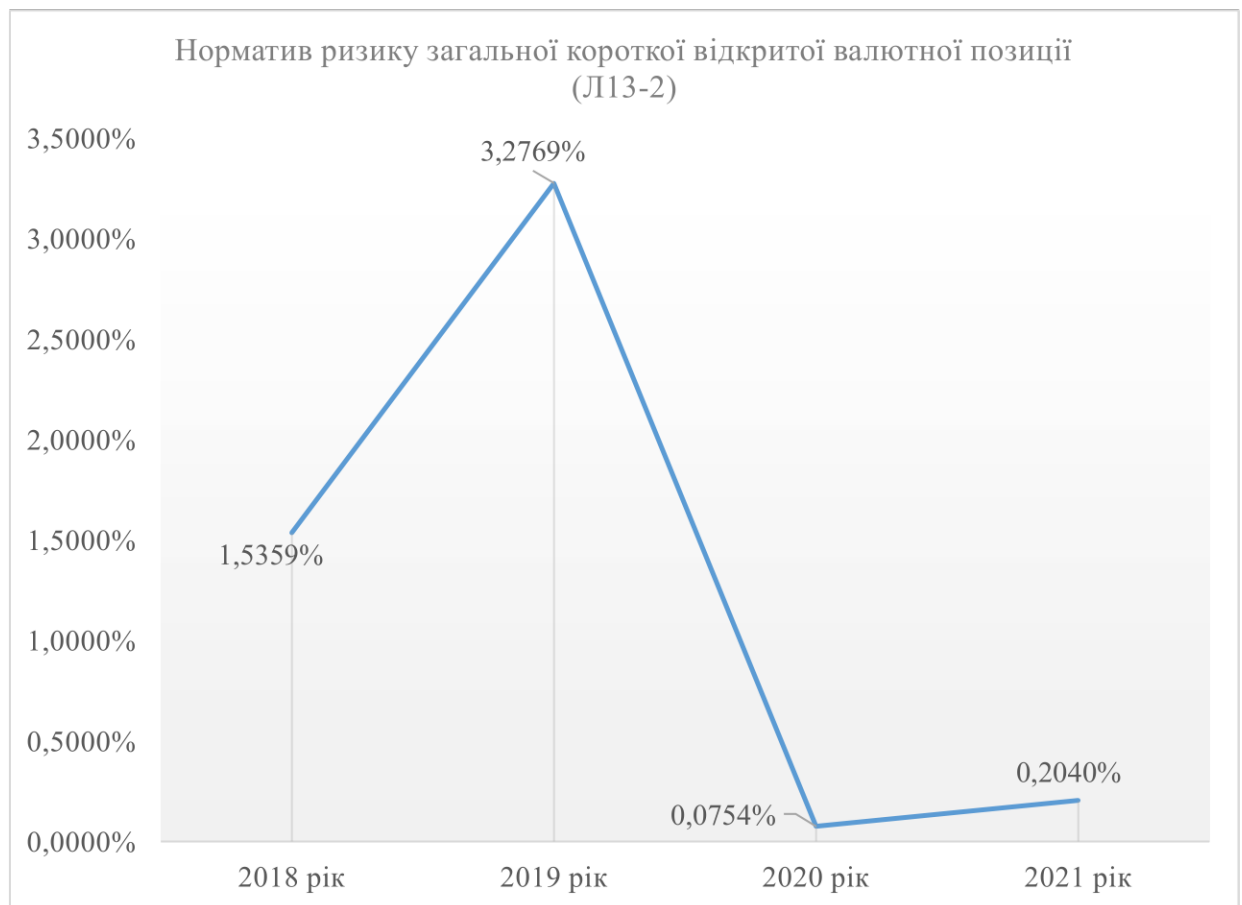

Рис 2.9 – Динаміка нормативу ризику загальної короткої відкритої валютної позиції (Л13-2) протягом 2018-2021 р.р.

За отриманими результатами, АТ «Універсал банк» має показники, що відповідають нормативам НБУ. Фінансовий стан комерційного банку є стабільним, а діяльність ефективною. АТ «Універсал банк» своєчасно розраховується за своїми зобов'язаннями. Виконує взяті на себе короткострокові зобов'язання. Банк обмежує кредитний ризик, який виникає

через невиконання контрагентами зобовязань. Також обмежує ризик, що виникає при здійсненні операцій з інсайдерами, що може прямо або непрямо вплинути на діяльність банку. Проводиться обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання коштів до статутних фондів, що може призводити до втрачання капіталу АТ «Універсал банк». Проводиться робота з обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання коштів банку до статутних фондів юридичних осіб, що в результаті могло б призвести до втрати капіталу.

Розглянемо результати прогнозування стійкості АТ «Універсал банк» на основі стрес-тестування. З 2018 року НБУ було розпочато заходи, щодо проведення оцінки стійкості банку, що можна трактувати як фінансову безпеку. Стрес-тестування виникло внаслідок кризових явищ. З 2010 почало практикуватися багатьма країнами. Мета тестування – оцінити наскільки банк стійкий до «вийняткових шоків» [38].

Таблиця 2.3 – Результати оцінки стійкості АТ «Універсал банк» на 01.01.2019.

ОК млн. грн.			РК млн. грн.			Н2			Н3		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
За базовим макроекономічним сценарієм											
963	1240	1546	963	1240	1546	16,1%	20,6%	25,8%	16,1%	20,6%	25,8%
За не сприятливим економічним сценарієм											
-78	-187	22	-78	-187	22	-1,4%	-3,3%	0,4%	-1,4%	-3,3%	0,4%
Необхідний рівень нормативів											
-	-	-	-	-	-	20%	-	-	18,5%	-	-

НБУ в рамках стрес-тестування довів до Банку необхідний рівень достатності (19,2% - Н2, 17% - Н3 на 01.09.2019 р.)

З урахуванням вжитих заходів, рівень нормативів достатності капіталу Банку становитиме 10% - Н2 та 7% - Н3 після 01.07.2020 року згідно пункту 2⁵ постанови Правління Національного банку України від 09.07.2019 № 90 «Про особливості здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України.

За 2019 рік регулятивний капітал Банку зріс у два рази (на 01.01.2019 – 753,4 млн.грн., на 01.12.2019 – 1 643,1 млн.грн., норматив достатності регулятивного капіталу на 01.12.2019 – 15,58% та Н3 – 10,52% (при нормативному значенні не менше 10% та 7%). Банк веде прибуткову діяльність. Банк має значний запас ліквідності.

Отже, робимо висновок, що АТ «Універсал банк» виконує економічні нормативи Національного банку. В результаті дотримання нормативних значень – фінансова безпека банку знаходиться на високому рівні.

2.3 Фінансова безпека банку в умовах пандемічної кризи.

«Коронавірусна криза» – історично перша криза в Україні, при якій не банки не зазнали банкрутства, катастрофічного падіння резервів і росту черг коло банкомантів. Банківська система допомагає рятувати економіку від наслідків коронавірусної пандемії [31].

В часи вирування COVID-19 банки посилюють свою кредитну політику, що позначилось на темпі залучення нових користувачів. Але Універсал Банк, на базі якого працює Monobank навпаки збільшує кредитний портфель фізичних осіб до 16,4 млрд. грн., і кількість активних карток у 1,5 рази. Банк має велику кількість клієнтів і посідає друге місце після лідери – Приват Банку. 2020 рік для банку не вплинув на нього негативно, адже форма в якій працював банк була для нього стала і не внесла змін, на протипагу інших банків, які мали велику кількість відділень і не мали сучасних цифрових додатків.

У 2019 році при плануванні бюджету, ставили за мету формувати резерви в розмірі 390,8 млн. грн., але сформувати вдалось на 934,7 млн. грн [40]. Резерви були сформовані через COVID-19, але прибуток все одно наростили. І клієнтські ресурси і чисті активи банку зросли на 91%. Акціонерами було поповнено капітал на 600 000 000 грн. Тепер за розміром кредитного портфеля банк посідає третє місце. 14 місце банк займає за розміром активів, і піднявся на три сходинки вище.

Якість кредитного портфелю банку не постраждала під час пандемії. Зросла кількість виходів на прострочення клієнтів по причині проблем зі здоров'ям. Найвищими показники були зафіксовані у листопаді 2020 року і квітні 2021 року. Пропонуємо переглянути статистику виходу клієнтів на прострочення за причиною «проблеми зі здоров'ям» і співвіднести з статистикою смертності в Україні через Covid-19 [2].

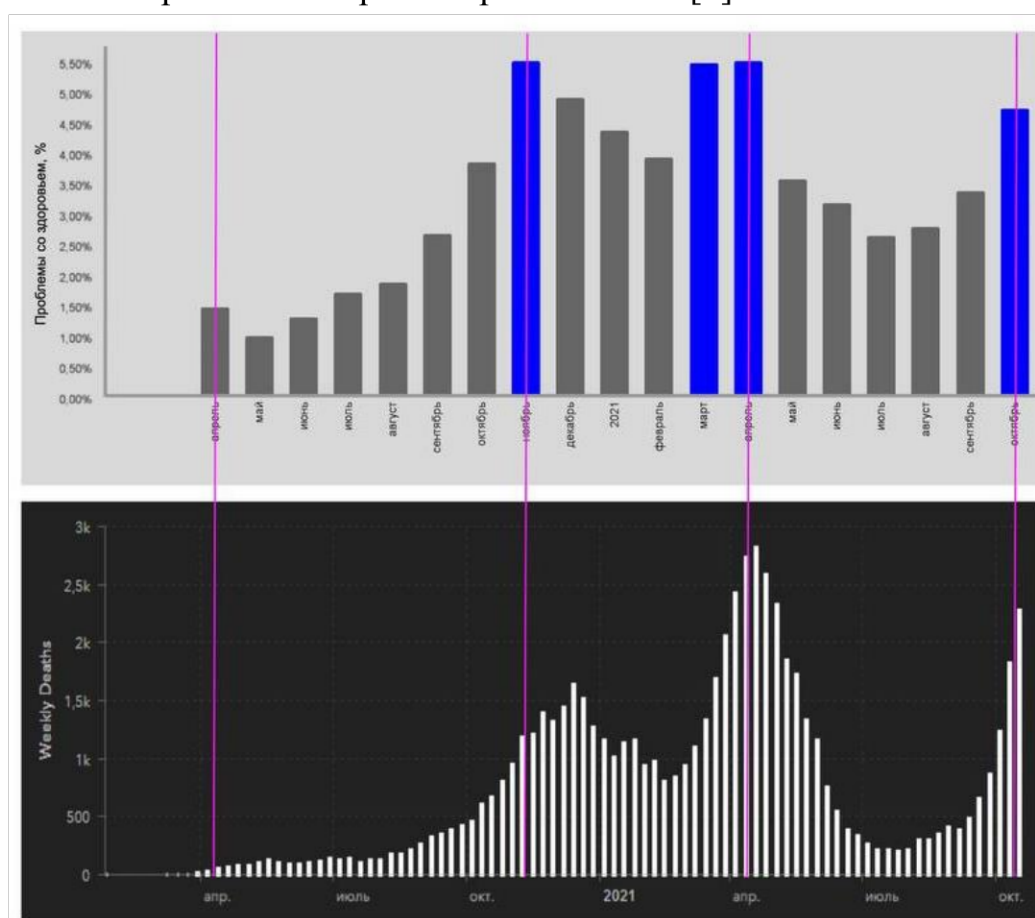

Рис 2.10 – Динаміка виходу клієнтів банку на прострочення по причині «Проблеми зі здоров'ям» в співвідношенні до динаміки смертності в Україні через Covid-19.

Звертаємо увагу, що це не графік проблемної заборгованості кредитного портфелю банку, а доля клієнтів котрі мають проблеми зі здоров'ям і вийшли на прострочення.

Банк організував дистанційний режим роботи, 90% працівників головного офісу працюють у віддаленому режимі роботи. Значних негативних змін банк під час пандемії не відчув.

Нагадаємо, що банк має інноваційний додаток, розробником якого є компанія Fintech Vand, перед розробниками постала задача створити софт, який може адекватно розпізнати кредитні ризики. Багато моделей машинного навчання працюють саме на розпізнання кредитних ризиків, супроводжуючи весь процес прийняття кредитного рішення. Моделі аналізують, як швидко клієнт заповнює анкету, який в нього телефон або IP-адреса. Всього оцінюється більше ніж 2000 параметрів, і працює біля 20 моделей. За отриманою інформацією компанія навчилася розраховувати ризики так гарно, що тепер компанія Fintech Vand продає інструменти аналізу ризиків, аналогічного інструментам monobank [5].

На основі успішного досвіду функціонування банку під час пандемії, можемо вивести формулу успіху для інших банків для забезпечення їх фінансової безпеки та фінансової безпеки країни.

Пандемія підтвердила необхідність використання інноваційних, цифрових технологій, підвищення інклюзії фінансових послуг і задоволенні потреб суспільства. Все це може стати реальністю за умови тісної співпраці традиційних фінансових установ і Fintech компаній, які будуть спрямовувати свої сили на підвищення рівня цифрового банкінгу і створення звучного і зрозумілого для клієнтів додатку.

Розквіт фінтех-індустрії і сприяння забезпечення ними фінансової безпеки буде залежити від декількох факторів: створення сприятливої правової бази; адаптації сучасної нормативно-правової бази і практики нагляду за завданнями соціального, економічного розвитку, забезпечення стабільності фінансової системи; посилення нагляду за

міжнародною валютною фінансовою системою. Залучення фінтех-компаній створить конкуренцію між банками що прийматиме підвищенню рівня фінансової безпеки.

Для забезпечення банками фінансової безпеки ми вивели таку формулу: віддалені, додаткові канали обслуговування + цифровізація + нові операційні рішення + навчання персоналу + нові методи управління ризиками.

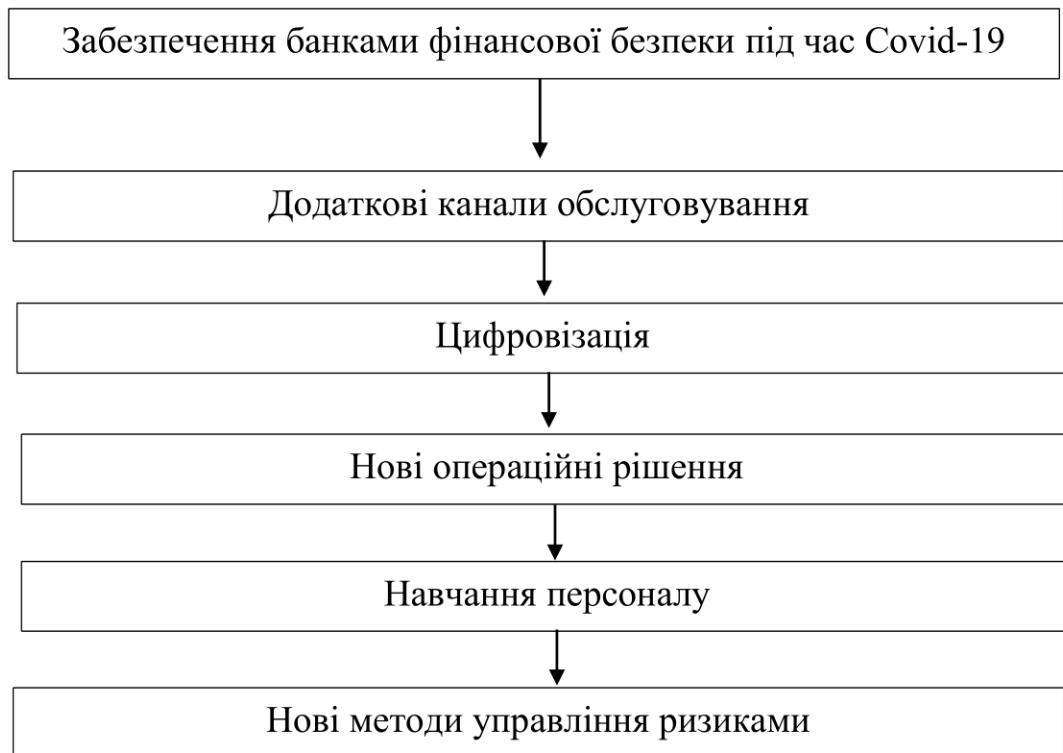

Рис 2.11 – Формула забезпечення банками фінансової безпеки під час Covid-19.

Додаткові канали обслуговування Використання цифрових послуг банків зросло у всьому світі вдвічі, ця тенденція буде набирати обертів, а отже скорочується потреба у оренді приміщень для відділень і скорочення витрат. Основна частина клієнтів уже переходить в віддалені канали обслуговування, важливо щоб консультація проходила з поміччю співробітника без використання чат-ботів. Для отримання картки не обов'язково контактувати з співробітниками банку, адже карту можна отримати і в магазині-партнері і на пошті.

Цифровізація. Для можливості виведення нових продуктів на фінансовий ринок банкам потрібні фінансові технології та партнерство з

платіжними, електронними системами. Для того щоб бути сучасними банкам необхідно впроваджувати інноваційні продукти, що адаптовані під зміну способу життя населення.

Нові операційні рішення. Банкам потрібно розробляти нові інструменти ефективного управління персоналом. В умовах дистанційної роботи не повинна страждати продуктивність праці, а отже потрібно продумати корпоративну культуру, систему винагороди і мотивації. Нестратегічні види діяльності можна перевести на аутсорсинг.

Навчання персоналу. Керівникам доведеться навчатися віддалено мотивувати працівників і розуміти реакцію на завдання поставлених перед ними. Доведеться проводити навчання з кібербезпеки, адже захист клієнтських даних у форматі віддаленої роботи буде важливішим ніж будь-коли.

Нові методи управління ризиками. Поширення Covid-19 стало викликом для банків з низьким розвитком ІТ. На плаву залишаться тільки ті банки, які створять зручні мобільні додатки і програми для дистанційної роботи. Так як почастишали випадки витоку даних і хакерських атак, банкам необхідно забезпечувати високий рівень реагування на інциденти.

Отже, пандемія прискорила прогрес у банківській діяльності: з'явилися нові фінансові інструменти, технології, інноваційні рішення. Банк не зазнав кризових явищ, через пандемію Covid-19, і може стати прикладом для інших банків.

ВИСНОВОК

Фінансова безпека банків – це стан банку, при якому характерно не бути вразливим до можливих зовнішніх і внутрішніх загроз банківської діяльності, шляхом використання комплексу управлінських, організаційних, правових заходів для покриття здорового функціонування банку в умовах несприятливого впливу навколишньої середовища для захисту інтересу зацікавлених сторін.

МФБ банку – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозалежних складових організації та здійснення управління фінансовою безпекою банку, вбудованих у систему фінансової безпеки банку, з метою досягнення найвищих фінансових результатів банку забезпечення та мінімізації вплив внутрішніх і зовнішніх загроз, як короткострокових, так і довгострокових.

Основна мета фінансової безпеки банку це організація конкурентоспроможності банківської системи і окремих банків на ринку банківських послуг, для того, щоб не допустити втрати частини прибутку внаслідок реалізації зовнішніх і внутрішніх загроз.

Таким чином, важливо, щоб кожен комерційний банк вживав скоординованих і відповідних дій для підтримки належного рівня фінансової безпеки, оскільки фінансова безпека є важливим інструментом для досягнення його цілей.

В роботі досліджено АТ «Універсал банк» – універсальна кредитно-фінансова установа, заснована у 1994 році в місті Тернопіль. В даний момент реалізовується проєкт Monobank – це окремий пакет послуг, орієнтований на просунутих-цифрових клієнтів. Послуги надаються виключно через смартфон і саму карту, без відвідувань відділень, адже їх не існує. АТ «Універсал банк» пропонує фізичним особам сучасні продукти та послуги: картка IRON, картка monobank platinum, чорна картка з кредитним лімітом, біла картка, продукт «Розстрочка», «Покупка частинами», онлайн депозити в національній і

іноземній валюті, Дитяча картка, рахунок фізичної особи-підприємця monobank, сервіс накопичення «банка».

Проведено аналіз та оцінка забезпечення фінансової безпеки АТ «Універсал банк». АТ «Універсал банк» виконує економічні нормативи Національного банку. В результаті дотримання нормативних значень – фінансова безпека банку знаходиться на високому рівні. Фінансовий стан комерційного банку є стабільним, а діяльність ефективною. АТ «Універсал банк» своєчасно розраховується за своїми зобов'язаннями. Виконує взяті на себе короткострокові зобов'язання. Банк обмежує кредитний ризик, який виникає через невиконання контрагентами зобов'язань. Також обмежує ризик, що виникає при здійсненні операцій з інсайдерами, що може прямо або непрямо вплинути на діяльність банку. Проводиться обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання коштів до статутних фондів, що може призводити до втрачання капіталу АТ «Універсал банк». Проводиться робота з обмеження ризику, пов'язаного з операціями вкладання коштів банку до статутних фондів юридичних осіб, що в результаті могло б призвести до втрати капіталу.

Пандемія підтвердила необхідність використання інноваційних, цифрових технологій, підвищення інклюзії фінансових послуг і задоволенні потреб суспільства. Пандемія прискорила прогрес у банківській діяльності: з'явилися нові фінансові інструменти, технології, інноваційні рішення. Банк не зазнав кризових явищ, через пандемію Covid-19, і може стати прикладом для інших банків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. EFG GROUP. URL: <http://www.efggroup.com>
2. Блог Олега Гороховского – сооснователя monobank. URL: <https://t.me/OGGoMono>
3. Большой экономический словарь / Ред. А.Н. Азрилян. – 4-е изд. доп. и перераб. – М. : Ин-т новой экономики, 1999. – 1248 с.
4. Винников А. С. Банковская безопасность / А. С. Винников // Регион. – 1997. – № 2. – С. 45 – 52
5. История monobank: как Fintech Band создал первый «банк без отделений» в Украине. URL: <https://ain.ua/ru/2018/12/17/istoriya-monobank-fintech-band/>
6. Экс-менеджеры Приватбанка и банк Тигипко запускают первый в Украине полностью мобильный банк. URL: <https://biz.nv.ua/finance/eks-menedzhery-privatbanka-i-bank-tigipko-zapuskajut-pervyj-v-ukraine-polnostju-mobilnyj-bank-1540152.html>
7. Барановський О.І. Банківська безпека: проблема виміру / О.І.Барановський // Економіка і прогнозування. – 2006. – № 1. – С. 7–25
8. Барилюк М.-М. Р. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття «фінансова безпека комерційного банку» / М.-М. Р. Барилюк // Причорноморські економічні студії. – 2017. – Вип. 15. – С. 176-181.
9. Болгар Т. М. Фінансова безпека банків в умовах ринкової трансформації економіки України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 / Т. М. Болгар. – Суми: ДВНЗ «УАБС нБУ», 2009. – 22 с.
10. Вовк В. Я. Теоретичні засади забезпечення фінансової безпеки банку / В. Я. Вовк // Проблеми економіки. – 2012. – № 4. – С. 200–204.
11. Голобородько Ю. О. Теоретичні підходи до розкриття сутності та складових фінансової безпеки банківських установ / Ю. О. Голобородько // науковий вісник нлТУ України. – 2012. – Вип. 22.12. – 2012. – С. 194 – 198.

12. Горалько О. В. Фінансова безпека банків у системі забезпечення фінансової безпеки держави / О. В. Горалько // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – Вип. 2. – С. 328–337. – (Серія економічна).
13. Грекам відкрили двері на вихід. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/389927/grekam-vidkryly-dveri-na-vyhid>
14. Група «ТАС» придбала ПАТ «УНІВЕРСАЛ БАНК». URL: http://www.tas.ua/ua/press_room/news/1187/
15. Дельта Банк купує українську "дочку" Universal Bank. URL: <https://ua.korrespondent.net/business/financial>
16. Дмитров С. О. Управління фінансовою безпекою комерційного банку / С. О. Дмитров // Фінансовий простір. – No 2 (6). – 2012. – С. 11 – 15.
17. ЕКОНОМІЧНІ НОРМАТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123298
18. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics», No25 (2021), 73-78 URL: <https://modecon.mnau.edu.ua>
19. Енциклопедія банківської справи України / ред. В. С. Стельмах; національний банк України, Інститут незалежних експертів. – к. : молодь : Ін Юре, 2001. – 680 с.
20. Євченко Н. Г. Вплив податкових ризиків на фінансову безпеку банку / Н. Г. Євченко, О. А. Криклій // проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – Вип. 25. – С. 45 – 52
21. Єрмошенко А. М. Визначення поняття фінансової безпеки страховика та її категорій / А. М. Єрмошенко // Актуальні проблеми Економіки. – 2004. – No 4. – С. 46 – 51
22. Закон України Про банки і банківську діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
23. . Зубок М. І. Безпека банківської діяльності : навч. посібн. / М. І. Зубок. – к. : Вид-во кНЕУ, 2002. – 190 с.

24. Квасницька Р. С., Доценко І. О., Приступа Д. В. Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банківської установи. *Modern Economics*. 2021. № 25(2021). С. 73-78. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-11](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-11).

25. Костюченко О. Є. Забезпечення фінансової безпеки банківської системи як складова фінансової безпеки держави / О. Є. Костюченко, В. І. Паталах // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 7(5). - С. 24-27.

26. Лаврова Ю.В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства / Ю.В. Лаврова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 127–130.

27. Лісняк А. Є. Теоретичні підходи до визначення сутності фінансової безпеки банку / А.Є. Лісняк // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. –2017. – Вип. 2. – С. 118-122

28. Литовченко О. Ю. Теоретико-методичне підґрунтя до управління фінансовою безпекою банку / О. Ю. Литовченко, Б. М. Самойлов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rusnauka.com.

29. МЕТОДИКА розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні. URL: <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=27052831>

30. Національний банк оновив перелік системно важливих банків. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-onoviv-perelik-sistemno-vajlivih-bankiv-10928>

31. НБУ: криза в Україні вперше проходить без банкрутства банків і сплеску інфляції. URL: https://lb.ua/economics/2020/05/08/457106_nbu_krizis_ukraine_vpervie.html

32. Опис бізнесу АТ «Універсал банк». URL: <https://smida.gov.ua>

33. Переваги Universal Bank. URL: <https://www.universalbank.com.ua>

34. Побережний С. М. Фінансова безпека банківської діяльності: навч. посібн. / С. М. Побережний, О. Л. Пластун, Т. М. Болгар – Суми: ДВНЗ «УАБС нБУ», 2010. – 112 с
35. Продукти Monobank. URL: <https://www.monobank.ua/>
36. Рейтинг стійкості банків за підсумками 2 кв. 2017 року. URL: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/>
37. Статут ПАТ «Універсал банк». URL: <https://www.universalbank.com.ua>
38. СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123675
39. Тітков К. О., Литвинчук І. В. Забезпечення фінансової безпеки банківської установи. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/530/1/147.pdf>
40. Універсал Банк Сергія Тігіпка кризи не відчув. Допоміг monobank. Інтерв'ю з CEO банку Іриною Старомінською. URL: <https://forbes.ua/company/universal-bank-sergeya-tigipko-krizisa-ne-rochuvstvoval-pomog-monobank-intervyu-s-seo-banka-irinoy-starominskoj-01042021-1156>
41. Хитрін О. І. Фінансова безпека комерційних банків / О. І. Хитрін // Фінанси України. – 2004. – № 11. – С. 118–124.
42. Якуб'як І. М. Сучасні загрози фінансової безпеки комерційних банків України та методи їх управління. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/145611552.pdf>

ДОДАТОК А
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

Рисунок Б.1 – Звіт про фінансовий стан АТ «Універсал банк» (Баланс)

АТ «Універсал банк»

Окрема фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Найменування статті	Примітки	на 31 грудня 2020 року	на 31 грудня 2019 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	4 157 895	2 167 422
Кредити за заборгованість банків	7	241 954	-
Кредити та заборгованість клієнтів	8	16 408 875	9 743 128
Інвестиції в цінні папери	9	10 689 832	3 598 494
Похідні фінансові активи	35	44 685	-
Інвестиційна нерухомість	10	30 162	22 469
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	29	4 060	4 060
Відстрочений податковий актив	29	12 494	13 172
Основні засоби та нематеріальні активи	11	161 472	165 707
Інші активи	12, 13	2 154 485	2 001 927
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	14	57 302	79 976
Усього активів		33 963 216	17 796 355
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	15	2 298 635	64 552
Кошти клієнтів	16	27 379 911	14 339 616
Інші залучені кошти	17	270	475
Резерви за зобов'язаннями	18	101	15 142
Інші зобов'язання	19, 20	1 624 745	1 673 510
Усього зобов'язань		31 303 662	16 093 295
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	21	3 702 672	3 102 672
Емісійні різниці	21	1 375 076	1 375 440
Незарєстрований статутний капітал		-	300 000
Резерви та інші фонди банку		53 301	-
Резерви переоцінки	23	(1 642)	28 625
Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)		(2 469 853)	(3 103 677)
Усього власного капіталу		2 659 554	1 703 060
Усього зобов'язань та власного капіталу		33 963 216	17 796 355

позначення статті	Примітки	за 2020 рік	за 2019 рік
Процентні доходи	24	3 970 573	2 206 754
Процентні витрати	24	(1 607 379)	(980 186)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	24	2 363 194	1 226 568
Комісійні доходи	25	3 307 908	1 790 991
Комісійні витрати	25	(1 561 362)	(585 338)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	28	95 330	(24 578)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		11	80
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із іноземною валютою		237 928	135 440
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		(69 921)	7 992
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		4 770	(372)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, нижчою або вищою, ніж ринкова		-	(2 305)
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	7, 8, 9, 10, 13	(932 550)	(553 594)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	18	54	1 195
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю		(6 023)	(412)
Інші операційні доходи	26	270 999	302 817
Витрати на виплати працівникам	27	(473 533)	(324 045)
Витрати зносу та амортизація	27	(55 896)	(50 472)
Інші адміністративні та операційні витрати	27	(2 495 214)	(1 390 952)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		685 695	533 015
Витрати на податок на прибуток	29		
Прибуток/(збиток) за рік		685 695	533 015
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Зміни результатів переоцінки основних засобів	23	5 197	1 695
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	23	(678)	649
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування		4 519	2 344
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів:	23	(33 356)	26 142
чиста зміна справедливої вартості		(36 015)	26 622
чиста зміна справедливої вартості, перенесена до складу прибутку чи збитку	23	2 659	(480)
Інший сукупний дохід, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування		(33 356)	26 142
Інший сукупний дохід після оподаткування		(28 837)	28 486
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік		656 858	561 501
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває, грн.	30	2,00	1,72
Чистий прибуток/ (збиток) на одну просту акцію, грн.	30	2,00	1,72

Найменування статті	П р и м і т к и	Належить власникам банку						Усього	Усього власного капіталу
		Статути ний капітал	Емісійні різниці	Незаресстрований статутний капітал	Резерв ні, інші фонди	Резерв и персоналні	Нерозподіле ний прибуток/ (непокритий збиток)		
Залишок на кінець 31 грудня 2018 року		3 102 672	1 375 440	-	-	5 442	(3 641 995)	841 559	841 559
Усього сукупного доходу за 2019 рік		-	-	-	-	28 486	533 015	561 501	561 501
прибуток за 2019 рік		-	-	-	-	-	533 015	533 015	533 015
інший сукупний дохід за 2019 рік	23	-	-	-	-	28 486	-	28 486	28 486
Амортизація резерву переоцінки основних засобів або реалізований результат	23	-	-	-	-	(5 303)	5 303	-	-
Незаресстрований статутний капітал		-	-	300 000	-	-	-	300 000	300 000
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець 31 грудня 2019 року		3 102 672	1 375 440	300 000	-	28 625	(3 103 677)	1 703 060	1 703 060
Усього сукупного доходу за 2020 рік		-	-	-	-	(28 837)	685 695	656 858	656 858
прибуток за 2020 рік		-	-	-	-	-	685 695	685 695	685 695
інший сукупний дохід за 2020 рік	23	-	-	-	-	(28 837)	-	(28 837)	(28 837)
Амортизація резерву переоцінки основних засобів або реалізований результат	23	-	-	-	-	(1 430)	1 430	-	-
Незаресстрований статутний капітал		600 000	-	(300 000)	-	-	-	300 000	300 000
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	-	-	53 301	-	(53 301)	-	-
Емісійний дохід		-	(364)	-	-	-	-	(364)	(364)
Залишок на кінець 31 грудня 2020 року		3 702 672	1 375 076	-	53 301	(1 642)	(2 469 853)	2 659 554	2 659 554

ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Процентні доходи, що отримані	24	3 853 044	2 012 959
Процентні витрати, що сплачені	24	(1 570 019)	(959 706)
Комісійні доходи, що отримані	25	3 307 249	1 789 410
Комісійні витрати, що сплачені	25	(1 557 947)	(583 989)
Результат операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	28	(4 025)	4 676
Результат операцій із фінансовими похідними інструментами	28	(13 480)	(29 254)
Результат операцій з іноземною валютою		237 928	135 440
Інші отримані операційні доходи	26	275 145	221 438
Виплати на утримання персоналу, сплачені	27	(457 484)	(317 452)
Інша адміністративні та операційні витрати, сплачені	27	(2 434 540)	(1 412 462)
Грошові кошти, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях		1 635 871	861 060
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості банків	7	(238 860)	-
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	8	(7 060 767)	(5 540 990)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	12	(117 618)	(1 019 178)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	13	26 556	17 481
Чисте (збільшення)/зменшення необоротних активів, утримуваних для продажу	14	24 362	1 453
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків	15	2 195 043	64 542
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів	16	11 910 879	7 961 870
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	19	(263 029)	1 111 809
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань	20	18 891	10 038
Чисті грошові кошти, що отримані/ (використані) від операційної діяльності		8 131 328	3 468 085
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання інвестиційних цінних паперів у портфелі банку	9	(219 479 617)	(79 634 341)
Надходження від реалізації інвестиційних цінних паперів	9	212 589 051	76 875 023
Надходження від реалізації інвестиційної нерухомості	10	3 446	59 258
Придбання основних засобів	11	(23 152)	(39 724)
Надходження від реалізації основних засобів	11	366	23 325
Придбання нематеріальних активів	11	(9 333)	(12 379)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(6 919 239)	(2 728 838)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Емісія простих акцій		299 635	300 000
Повернення інших залучених коштів	17	(203)	(94)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності		299 432	299 906
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти та їх еквіваленти		482 293	(208 235)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		1 993 814	830 918
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	6	2 168 946	1 338 028
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	6	4 162 760	2 168 946
Ізтверджено до випуску та підписано			
«29» квітня 2021 року			

Голова Правління «Універсал Банк» Старомінська І.О.